

MULTIMEDIA TEXNOLOGIYALARINING BOLALAR KREATIVLIGINI RIVOJLANTIRISHDAGI ROLI

SHAXLO BUTAYEVA SAMAT QIZI

Toshkent XNU 723 guruh talabasi

Samarqand viloyati Kattaqo'rg'on shahar 19-DMTT tarbiyachisi

Maktabgacha ta'lim yo'nalishi

ANNOTATSIYA: Ushbu maqolada maktabgacha yoshdagi bolalarning kreativ tafakkurini rivojlantirishda multimedia texnologiyalarining ahamiyati yoritiladi. Zamonaviy ta'lim jarayonida audio, video, animatsiya va interaktiv dasturlardan foydalanish bolalarning tasavvurini kengaytiradi, ijodiy fikrlashini faollashtiradi va mustaqil o'rganish qobiliyatini shakllantiradi. Shuningdek, maqolada multimedia texnologiyalaridan samarali foydalanishning pedagogik usullari ham tahlil qilinadi.

Kalit so'zlar: multimedia texnologiyalari, kreativ tafakkur, interaktiv ta'lim, vizual va audio materiallar, innovatsion pedagogika, bolalar rivojlanishi, ta'lim jarayoni.

KIRISH

Bugungi kunda ta'lim jarayoniga innovatsion texnologiyalarni joriy etish dolzarb masalalardan biri hisoblanadi. Ayniqsa, maktabgacha ta'limda multimedia texnologiyalaridan foydalanish bolalarning ijodiy tafakkurini rivojlantirishga samarali ta'sir ko'rsatadi. Audio, video, animatsiya va interaktiv dasturlar yordamida ta'lim jarayonini tashkil etish bolalar uchun yanada qiziqarli va tushunarli bo'lishiga yordam beradi.

Multimedia texnologiyalarining afzalligi shundaki, ular bolalarning tasavvurini kengaytiradi, o'quv jarayonini jonlantiradi va ularning qiziqishini oshiradi. Shuningdek, interaktiv ta'lim metodlari bolalarning

mustaqil fikrlashini shakllantirib, ularni atrof-muhitni chuqurroq o'rganishga undaydi.

Ushbu maqolada multimedia texnologiyalarining maktabgacha yoshdagi bolalar kreativligini rivojlantirishdagi o'rni, ularning ta'lim jarayoniga ta'siri va samarali qo'llash usullari tahlil qilinadi.

ASOSIY QISM

Mobil ta'lim texnologiyalari

Zamonaviy bolalar uchun o'yin va o'rganish bir butun jarayonga aylanmoqda. Mobil ilovalar bolalarni rang-barang interaktiv mashg'ulotlarga jalb etib, har bir yangi bilimni sarguzashtga aylantiradi. Tasavvur qiling, bolalar ertalab uyg'onishi bilan sevimli darslarini telefon yoki planshetda boshlaydi va ularni virtual do'stlar yo'l-yo'lakay yo'naltirib boradi.

Robototexnika va dasturlash asoslari

Kelajakni bugunoq yaratish mumkin! Bolalar oddiy bloklarni qo'shib, o'zlarining dasturiy kodlarini ishlab chiqadi va kichik robotlar orqali ularning harakatlarini boshqaradi. Bu jarayonda ular nafaqat texnologiyalarni o'rganadi, balki muammolarni hal qilish, sabr-toqat va ijodkorlik ko'nikmalarini ham rivojlantiradi.

Bulutli ta'lim texnologiyalari

Darslar endi faqat sinfxonada emas, istalgan joyda davom etadi! Bolalar uyda yoki sayohat paytida ham o'qituvchilari va tengdoshlari bilan bog'lanib, yangi bilimlarni kashf qilishi mumkin. Matnlar, rasmlar, ovozli xabarlar – barchasi bir joyda, xavfsiz va qulay muhitda saqlanadi.

Holografik ta'lim texnologiyalari

Tasavvur qiling, bolalar tarix darsida qadimiy shaharlar bo'ylab sayohat qiladi yoki biologiya mashg'ulotida yurak qanday ishlashini 3D formatda ko'radi. Holografik texnologiyalar yordamida o'quv jarayoni nafaqat eslab qolish, balki

his qilish imkoniyatini ham yaratadi. Bu esa bilimlarni yanada mustahkam va qiziqarli qiladi.

Quyida har bir texnologiyaning dars jarayonida qanday joriy etilishi bo'yicha misollar jadval shaklida keltirilgan:

Texnologiya	Dars jarayonida joriy etilishi	Misol
Mobil ta'lim texnologiyalari	Bolalar uchun interaktiv mashg'ulotlarni tashkil etish, o'yin shaklidagi o'qitish va mustaqil o'rganish imkoniyati yaratish.	Bolalar Duolingo Kids orqali ingliz tilida yangi so'zlarni o'rganadi va o'yindek topshiriqlar bajaradi.
Robototexnika va dasturlash	Mantiqiy fikrlash va muammolarni hal qilish ko'nikmalarini rivojlantirish uchun robototexnika mashg'ulotlari tashkil etish.	LEGO Education yordamida bolalar o'z robotlarini yig'ib, dasturlash orqali harakatga keltiradi.
Bulutli ta'lim texnologiyalari	Onlayn platformalar orqali o'qituvchi va o'quvchilar o'rtasida materiallar almashish va interaktiv vazifalarni bajarish.	O'qituvchi Google Classroom orqali bolalarga ertaklar yuboradi va ular o'qib, rasmlar orqali hikoya yaratadi.
Holografik ta'lim texnologiyalari	3D vizual ta'lim muhitida bolalar mavzuni real holatda tushunishiga yordam berish.	Biologiya darsida holografik proyektor orqali yurak qanday ishlashi jonli namoyish etiladi.

Bu texnologiyalar yordamida maktabgacha yoshdagi bolalar o'zlarining qobiliyatlarini rivojlantirishi va ta'lim jarayonini yanada qiziqarli o'tkazishi mumkin.

Quyida maktabgacha ta'limda innovatsion texnologiyalarni joriy etish bo'yicha kreativ takliflar keltirilgan:

1. Mobil ta'lim texnologiyalari bo'yicha kreativ taklif:

"Bolalar virtual sarguzashti" – mobil ilovalardan foydalanib, bolalar har kuni yangi vazifalarni bajarib, virtual qahramonlar bilan sayohat qiladi. Masalan, "ABC Sarguzashti" ilovasi yordamida bolalar yangi harflarni o'rganib, interaktiv topshiriqlar bajaradi.

2. Robototexnika va dasturlash bo'yicha kreativ taklif:

"Men ham dasturchiman!" – ScratchJr yoki LEGO Education yordamida bolalar o'z robotlarini yaratib, dasturlash orqali ularni harakatga keltiradi. Bu jarayonda ular qahramonlariga vazifalar berib, turli hikoyalar sahnalashtirishi mumkin. Masalan, "O'rmon sarguzashti" loyihasi orqali bolalar hayvonlar harakatlanishini kodlash orqali tabiat haqida bilim oladi.

3. Bulutli ta'lim texnologiyalari bo'yicha kreativ taklif:

"Bulutdagi ertaklar" – Google Classroom yoki Seesaw orqali bolalar onlayn ravishda ertaklar yozish va tasvirlash bo'yicha topshiriqlarni bajaradi. O'qituvchi tomonidan boshlang'ich jumlar beriladi, bolalar esa hikoyani davom ettirib, o'z ijodiy ertaklarini yaratadi.

4. Holografik ta'lim texnologiyalari bo'yicha kreativ taklif:

"Jonlangan ertaklar" – bolalar uchun holografik proyektorlar yordamida mashhur ertak qahramonlarini jonlantirish va ular bilan muloqot qilish imkoniyati yaratiladi. Masalan, "Uch do'st" ertagi hologramma orqali jonlantiriladi va bolalar qahramonlar bilan savol-javob qilish imkoniyatiga ega bo'ladi.

XULOSA

Maktabgacha ta'limda innovatsion texnologiyalarni joriy etish bolalarning ijodiy fikrlash qobiliyatini rivojlantirish, ularning ta'lim jarayoniga bo'lgan qiziqishini oshirish va o'quv jarayonini interaktiv holga keltirishga xizmat qiladi. Mobil ilovalar, robototexnika, bulutli texnologiyalar va holografik ta'lim

metodlaridan foydalanish bolalarga nafaqat yangi bilimlarni o'zlashtirish, balki ularni amaliyotda qo'llash imkoniyatini ham beradi.

Innovatsion texnologiyalar orqali bolalar o'zlariga xos qobiliyatlarini rivojlantiradi, mustaqil fikrlash va muammolarni hal qilish ko'nikmalarini shakllantiradi. Ayniqsa, o'yin shaklida taqdim etilgan mashg'ulotlar bolalarning faolligini oshiradi va ularga o'z tajribalarini sinab ko'rish imkonini beradi.

Shunday ekan, maktabgacha ta'lim tizimida zamonaviy texnologiyalarni qo'llashni kengaytirish zarur. Bu esa o'qituvchilar uchun yangi usullarni o'zlashtirish, bolalar uchun esa yanada qiziqarli va samarali ta'lim muhiti yaratish imkonini beradi. Natijada, innovatsion yondashuvlar kelajak avlodining zamonaviy bilim va ko'nikmalarga ega bo'lishini ta'minlaydi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. Axmedova D., Yuldasheva G. "Maktabgacha ta'lim pedagogikasi" – Toshkent: O'zbekiston Milliy ensiklopediyasi, 2020.
2. Yo'ldoshev Q., Karimova N. "Innovatsion pedagogik texnologiyalar" – Toshkent: Fan va texnologiya, 2019.
3. Rasulov A. "Bolalar uchun interaktiv ta'lim usullari" – Toshkent: Sharq nashriyoti, 2021.
4. Jo'rayev O., Usmonova D. "Maktabgacha ta'limda axborot texnologiyalaridan foydalanish" – Toshkent: Ilm ziyo, 2022.